

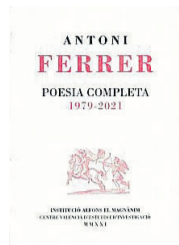
comentaris literaris per Josep Palomero i José Miguel Segura

ANTONI FERRER

Poesia completa (1979-2021)

Pròleg: **Sam Abrams**
Editorial: **Institució**
Alfons el Magnànim
- CVEI
València, 2021
Pàgines 496
Poesia

Alguns autors que han sigut arrumbats pel cànon, la tendència o la promoció editorial, s'obliden quan passen de moda. N'hi ha d'altres, en canvi, que fan una labor reservada, amb fidelitat a uns principis personals i estètics rigorosos, allunyats de conjuntures i tendències. Són els que sobreviuran, com el poeta Antoni Ferrer, autor d'una obra sòlida que ha reunit en aquest volum, gràcies al qual podem llegir adequadament la seua creació en conjunt.

La poesia de la nostra època s'ha hagut de procurar la veu que li corresponia, per tal de guanyar-se la dignitat de la supervivència. En cada moment històric es té una consciència limitada i parcial de les dimensions de la llengua, i la nostra és l'època de l'abandó de l'essència sonora i musical de la paraula. Ens ensenyan a escriure i a llegir, però no a escoltar. Una part de la poesia actual ha intentat superar-ho.

Sam Abrams, en el pròleg, és concloent: «Difícilment trobaríem tanta substància poètica en un volum de només 496 pàgines, un autèntic prodigi de concentració textual. Tanta vitalitat, humanitat, amorositat, alteritat, consciència moral, lucidesa, capacitat analítica i crítica, saviesa, transcendència, varietat, riquesa i mestratge artístic». JP

VIRGINIA FEITO

La señora March

Traducció:
Gemma Rovira
Editorial:
Lumen
Barcelona, 2022
Pàgines 324
Novel·la

En *La señora March* se'ns narra, des del punt de vista no focalitzat d'un narrador extern però superomniscient al mateix temps, la peripècia de la senyora que dona títol a l'obra, esposa de l'escriptor George March en qui funda i dona suport a la seua pròpia identitat com a esposa, mare i mestressa d'una casa en Upper East Side de Nova York. El discurs és trepidant, fins i tot en les abundants descripcions psicològiques d'una protagonista víctima de si mateixa i de l'espiral paranoica en la qual es veu immersa quan algú la reconeix com el model en qui possiblement George March s'ha basat per a construir al personatge de Johanna –una prostituta al límit de totes les decadències hagudes i per haver–, protagonista de la seua última, celebradíssima i acabada de publicar novel·la.

La possibilitat que el seu propi marit l'haja humiliada públicament amb aquest artifici espantarà a la nostra senyora March a substituir el seu inicial i ja acostumat orgull per l'èxit literari del seu marit per un creixent ressentiment fet de sospites més o menys fundades i del consegüent desig de venjança. L'oposició entre el to glamurós de la vida social dels March i l'obsessiu de la vida privada arribarà al cim

quan la protagonista descobreix el que creu proves de la participació del seu marit en l'assassinat d'una tal Silvia Gibbler del qual es fan ressò els mitjans informatius.

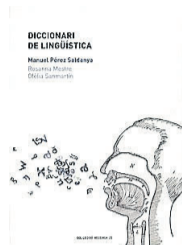
A partir d'aquests elements *La señora March* es desenvolupa entre picades d'ullet a directors cinematogràfics, sempre a mig camí entre la comèdia social de color verd menta, el melodrama conjugal, la novel·la grisa marengo, el relat francament negre, l'elegància *cool* i despietada amb tocs lleument feministes i el thriller psicològic que recorda sense cap rubor pel·lícules com a *Luz de gas*, o *Rebeca* i pàgines de Marcel Proust, sense anar més lluny. L'aventura –millor seria dir desventura– de la senyora March és la d'un ésser humà que ho té tot –almenys tot quant es pot comparar amb diners– menys la seguretat en les seues relacions socials i la confiança en si mateixa, terriblement obsessiva i preocupada sempre pel què diran o el què pensaran d'ella.

En conjunt, és una novel·la molt estudiada, amb una arquitectura concebuda per a enganxar des de les primeres pàgines, un relat que més prompte que tard acaba absorbint l'atenció del lector, en el qual el narrador dosa a la perfecció els elements sorprenents i intrigants de l'acció. Tot això ha portat a qualificar a l'autora com la Patricia Highsmith espanyola i a comparar-la als EUA amb Daphne Du Maurier o Shirley Jackson. Per descomptat, per pressió que no quede per a aquesta escriptora les pàgines de la qual captiven per la seua frescor i criden l'atenció per la seua desimboltura; una autora amb una forma intel·ligent i molt mesurada de contar una història que els lectors tardaran a oblidar, protagonitzada per un personatge que produeix admiració i llàstima i el nom de la qual no es revela fins al final de l'última frase del text. Aroma de literatura en estat pur el d'aquesta opera prima veritablement sorprenent. **JMSR**

MANUEL PÉREZ SALDANYA

Diccionario de lingüística

Editorial: **Acadèmia**
Valenciana de la
Llengua &
TERMCAT
València, 2022
Pàgines 347
Lingüística

La principal diferència entre la gramàtica i la lingüística és que, mentre la primera és una disciplina prescriptiva, que jutja els enunciats en termes d'adequació a una norma legitimada per l'autoritat acadèmica de referència, la segona és descriptiva, ja que es limita a explicar un fet pragmàtic d'una llengua determinada. Un bon diccionari de lingüística com el del professor Pérez Saldanya de la Universitat de València que compta amb una dilatada trajectòria professional i investigadora, centrada el la morfologia i la sintaxi del català i del castellà és una eina de gran utilitat perquè aclareix molts conceptes que poden resultar embolicats i facilita especialment a docents i estudiants i al públic interessat l'explicació oportuna d'un concepte teòric aplicat a qualsevol llengua i a la nostra en particular.

Aquest volum conté més de dos mil entrades, que reuneixen més de quatre mil cinc-cents unitats terminològiques. Es tracta d'una edició conjunta de l'AVL i el TERMCAT (Centre de Terminologia de la Llengua Catalana), dos institucions que treballen per al desenvolupament dels recursos terminològics de la mateixa llengua, amb independència de les denominacions consignades en els marcs jurídics corresponents. **JP**

destaquem...

L'empremta de Julián Rodríguez segueix indeleble

És impossible resumir en unes poques línies tota una vida. No hi ha paraules suficients per a evocar tots els records viscuts, totes les experiències. D'aquí ve que, com escrivís **Marc Bernard**, no és la mort el que ens sorprèn, més aviat «és la vida el que se'ns antulla l' excepció, el miracle». Certament, viure continua sent un misteri. ¿Per a què viure? ¿Quin sentit té sabent que viure és morir també, que una cosa comporta irremediablement a l'altra? Potser la resposta, o una de les respostes és, precisament, fer de la vida un miracle. ¿I què és un miracle? Allò que resulta inexplicable o extraordinari, com la pròpia naturalesa, com la música, com l'art i les lletres.

Julián Rodríguez va fer de la seua vida un miracle. Les seues inquietuds i la seua capacitat de sorpresa van aconseguir que així fos. Era un ser enamorat de la bellesa natural de les coses, de la seua capacitat transformadora. Era, també, un aprenent exemplar, cons-

tant, algú que necessitava associar la seua set de coneixement i que, de manera desinteressada, compartia amb el món.

Poeta, escriptor, galerista d'art, editor... Vaig tenir ocasió de conèixer-lo fa ja molts anys en una visita que va fer a Castelló, i érem «amics» en això de les xarxes socials, on solia compartir petites o llargues dissertacions sobre els seus passejos pel camp i la muntanya en un dels costats segovians de la Serra de Guadarrama, on tenia una casa, acompanyat sempre per la seua fidel gossa Zama –nom, per cert, de la cèlebre novel·la d'**Antonio di Benedetto**–. Aquests posts o elucubracions, pensaments al vol o reflexions, eren pura literatura perquè generaven una atmosfera que atrapava al lector, que li feien partícip d'aquestes llargues caminades per la muntanya, d'aquestes gèlides nits segovianes, de la neu que queia, del clacar dels corbs, dels passos sigil·losos de les guineus, del silenci i la

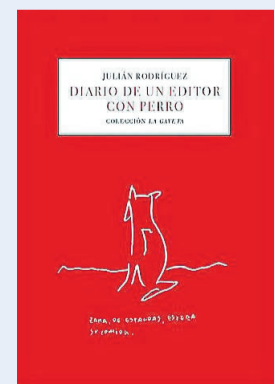
quietud, de la calor de la foguera.

Són precisament alguns d'aquests textos que compartia en Facebook, escrits entre els anys 2018 i 2019, els que conformen *Diario de un editor con perro*, una singular antologia realitzada per **Martín López-Vega** que rendeix, en certa manera, un sentit homenatge a un *homo universalis*, com diria que va ser Julián Rodríguez, algú que va voler potenciar i ampliar la seua saviesa abastant coneixements de diferent índole, ja fos el disseny, la música barroca, l'art contemporani, la filosofia...

Difícil és no emocionar-se llegint, una vegada més encara que de diferent manera, molt més atenta, més profunda, aquesta espècie de dietari d'un home que, diria, va viure intensament i que ho va fer, a més, amb una gran sensibilitat. Un apren del que va aprendre Rodríguez, assaboreix el que va assaborir, sent la pau i l'assossec que aquesta casa a la muntanya li va reportar. Un s'interessa per totes aquestes lectures que li van transportar a mil i un racons, que li van enriquir i li van dotar d'una capacitat excel·lent per a crear un catàleg únic d'emocions. Aquest llibre, aquests pensaments, són un cant a la vida en tota la seua esplendor, en la seua puresa i senzillesa. Et trobem a faltar, Julián. **ERIC GRAS**

JULIÁN RODRÍGUEZ

Diario de un editor con perro

Edició: **Martín López-Vega**
Editorial: **Editora Regional de Extremadura**
Mèrida, 2021 | Pàgines 176
Dietari